

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Franciškanska ulica št. 6. Dopiši se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju 10% — pust. — Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 118.

Naš narodni problem.

Skromna naša preteklost, skromna po obsegu in vsebini, pa še ta nam je neznana. Dokaz, da je temu tako, nam dajejo razni pojavi našega narodnega življenja v najnovejšem času. Naše javno življenje je lažja brez krmila, danes ima to smer, jutri zopet ono in opaža se popolno pomanjkanje stremjenja in prizadevanja za enim gotovim ciljem. In kateri je ta naš cilj? Nekje sem čital, da si mi Slovenci sploh nismo svesti svojega narodnega cilja. Enkrat hočemo umreti za ljubo Avstrijo, drugič zopet pasti v naročje svetemu očetu in tretjič se hočemo žrtvovati za jugoslovanstvo. Pa boljše je, da posnemamo Havička, ki je bil mnenja, da je plodonskeje živeti in delati za domovino, kot pa umreti.

Locus communis je že, da je avstrijska politika, politika zamujenih priložnosti. Jaz pa pravim, da je vse naše narodno življenje predvsem na politična in gospodarska stran velika zamujena priložnost. Poglejmo nekoliko naš narodni razvoj v zadnjem stoletju in naše mnenje bo sijajno potrjeno. Zadostuj par faktov iz naše politike in gospodarskega življenja.

Leto 1848. tako plodonosno za druge avstrijske narode, je za nas že ena velika zamujena priložnost. In kako tudi ne! Saj po mnenju prof. Trdine nismo imeli Slovenci človeka, ki bi poznal pomen ustave, razven dr. Alajčić.

Po dobi absolutizma smo dobili dualizem, nekoliko po krivdi naše slovenske delegacije. Namesto da bi se bili Slovenci poslanci z vso svojo močjo in svojim vplivom uprli tej ustavni formi, so mešetarili na Dunaju za razne železnice in z mirno vestjo glasovali za dualizem, če tudi bi morali vedeti, da pomeni ta ustavna forma za Slovence udarec, ki ga vsak dan hujše občutimo in ki je glavna ovira našega narodnega razvoja. To je druga zamujena priložnost. In ko se je na Slovenskem začelo politično življenje diferencirati in smo dobili tri politične stranke (klerikalno, napredno in socialistično) je napredna stranka zamudila veliki trenotek.

Ko je namreč Mahnič v svojem »Rimskem Katoliku« začel analizirati slovensko kulturo, jo razstavljati v prvke, katoliške in nekatoliške in graditi čisto katoliško »kulturo«, se napredni svet ni zavedal tega trenotka ali ga je pa omalovaževal; kajti ravnanje na napredni strani vsaj priča za to. In zato ni čuda, da se je klerikalizem tako bohotno razrasel in postal nevaren slovenskemu narodnemu življenju.

Enako žalostno sliko nam kaže gospodarsko življenje. Ko so naši leporečni in lepobradi poslanci prirejali bankete na čast jugoslovan-skim gostom, govorili navdušene govore in zlagali mične pesmice, pa je nemški in laški kapital kar preplaval slovensko zemljo. V 70. letih so se ustanovila največja akcijska podjetja na Slovenskem s tujim kapitalom, kakor trboveljska premogokopna družba, ki ima skoro vse premogokope na Slovenskem, potem industrijska akcijska družba: Krainische Industriesgesellschaft, ki ima fužine po vsem Slovenskem, Leykam Josefstal, ki ima celo vrsto papirnic itd. Slovenci smo pač romantiki, se nam hoče samo lepih pesmic, ne da bi se zavedali krute resnice ki pa drži, da samo gospodarsko krepak narod bo tudi politično in narodno krepak.

Kar sem našel so fakta, ki se ne dajo zanikati. Grehi so to, ki so otroci nepoznanja, nezavedanja položaja Slovenskega naroda in nezavedanja splošne svetovne situacije.

Zato je pa ena prvih nalog vsakega slovenskega inteligenta, da pozna razvoj svojega naroda, da ve kedar smo v zgodovini stopali sigurno in kedar smo samo tipali, kedar smo doživljali uspehe, kedar neuspehe, ker načelo historia vitae magistra est, naučraj velja.

Danes 21. t. m. predava v »Sloveniji« na Dunaju g. dr. Prijatelj o kulturnih in političnih razmerah pri Slovencih za Auersperg-Lasserjeve vlade. Gotovo zanimiv tema. Slovenskim dijakom bi morala biti taka predavanja tako dobrodošla, ker imamo tako malo avtorjev, ki se pečajo s temi stvarmi.

Za Auersperg-Lasserjeve vlade je bilo jako aktualno tudi jugoslovansko vprašanje na Slovenskem, ker smo ječali pod pritiskom germanizirajočega režima in mislili, da nam je narodno poginili. Sploh kaže razpoloženje, ki je navdajalo Slovence v 70. letih veliko sorodnost razpoloženju današnjega Slovence.

Finski potnik o Balkanu.

Predvčerajšnjim se je zgledal pri nas finski žurnalista Pajin, ki je bil kot dopisnik nekaterih finskih listov zadnje čase na Balkanu in nazadnje v Albaniji. Šel je iz Beograda na Kumanovo, s Kumanovega na Skoplje in od tam na Solun. To pot je hodil nekaj tednov po glavnih bitkah, ki so se vršile v teh krajih. Gosp. Pajin je govoril z nami po rusko s finsko izgovorjavo, namreč brez šumnikov. Izrazil je svoje veliko občudovanje nad Srbi in je rekel, da živijo Srbi kot trezen in odločen narod pri Fin-

cih, ki so dobro znani v Evropi po svoji treznosti in po boju za samostojnost. Finci štejejo tri milijone ljudi in se bore za svojo samoupravo proti Rusiji, ki jih hoče počasi napraviti popolnoma odvisne. — Na drugi strani imajo boj s Švedi, od katerih so kulturno odvisni, kajti v finskih šolah prevladuje švedščina. Vendar pri njih ni istega narodnega sovraštva proti močnejšim nasprotnikom kakor n. pr. pri nas proti Nemcem. Ker tudi pritisk ni tako silen. Svoj boj bojujejo Finci v znamenju treznosti in demokratizma — tu in tam je v celem mestu komaj ena gostilna — po deželi se opojne pijače sploh ne prodajajo. Za narodno stvar se bori tam najširša masa — zato so dobili socialisti večino v narodu in znano je, da so tudi ženske na Finskem dosegle svoje politične pravice. Kot trezen Fincev je gledal gosp. Pajin boj na Balkanu in je občudoval srbsko značajnost in zmoglost v vojni in politiki.

Iz Soluna se je vozil po ladji v Valone in v albanska primorska mesta. Tam pa so sedaj take razmere, da mu ni kazalo dalje ostati, kajti vsako poročanje listom je onemogočeno. Srbi imajo po njegovi izpovedi v Albaniji krepke posadke. Prijazni so in gostoljubni in nič ne kaže na to, da so pripravljeni umakniti se. Svoje obmorske pozicije dobro drže. Sicer pa je težko tudi na lico mesta dobiti o tem jasno sliko. Ob obrežju, kjer ni mestin straž, prihajajo ponoči ladje in se ustavijo na morju. K ladjam priplujejo manjši čolni in — začne se prevažanje. Kaj se prevažajo, lahko ugane vsakdo, ki pozna položaj. Dan za dnem se to ponavlja in Albanci so dobro preskrbljeni z orožjem in bombami. Ladje z orožjem prihajajo od severa. — O Skadru je gosp. Pajin mnenja, da ga Črnogorci še ne bodo kmalu vzeli. Od ene strani imajo Albanci namreč prost dohod v mesto, tako se vojaki lahko menjajo, pa tudi živč prihajajo v mesto. Tako pripovedujejo Albanci, ki so prepričani, da zmagajo oni s svojimi prijatelji. Ta zavest, da ne smejo v njih deželi vladati Srbi ali Črnogorci, je tako silna, da se bodo v vsakem slučaju bili na življenje in smrt.

Gosp. Pajin se je odpeljal iz Bara na Reko in od tam na Ljubljano. V Ljubljani mu je ugajalo, čudil se je, da je toliko gostilen in se je informiral o abstinenčnem gibanju pri nas, ki je na Finskem tako razširjeno. Seveda Finci so na severu — mi na jugu. — Iz njegovih izpovedi smo dobili še marsikaj zanimivega, kar pa moramo pridržati zase.

Spominjajte se
dijaškega društva
„Domovina“!

Vojna.

20. februarja.

ALBANIJA.

Italijanski zdravnik dr. K. Catoroni je napisal knjigo o Albaniji, kjer izvaja sledeče: Govori se o albanski kulturi, toda Albanci so na tako nizkem stanju, da bi bilo treba milijard, ako se hoče tam ustvariti kulturo. Ako bi Albanija postala samostojna država z današnjimi Albanci, tedaj s tem ustvari izvor trajnih nevarnosti za mir na Balkanu.

Albanci se tega sami zavedajo; oni iz Cijevne in okolice Zatrijepece so popolnoma zadovoljni s Črnogorci, ki jim ustanovlja šole, zida cerkve in jim pripušča svobodo, vodeč jih k moderni civilizaciji.

Kar se narodnostnega gibanja tiče, so gotovi krogi hoteli istega poklicati v javno življenje potom zlatih turških kron, ki pa niso prihajale iz otomanske banke. Uspeha pa te agitacije niso imele. Vstaja proti Srbom in Črnogorcem se ni posrečila. Vsak tozadevni poskus se razlije vsled večne arbanaške nesloge.

Dalje pravi pisatelj, da je tudi v interesu Italije, da se ne dela nasilja zakonitim operacijam balkanskih držav, ki se zlomile turški jarem nad kristjani, ter da se jih ne oropa, zasluženega plačila. Arbanasi da niso ničesar storili, o čemur bi zaslužili samostojno državo. Ako pa to zahteva politična potreba Evrope, tedaj to ne sme iti na račun onih narodov, ki so vse dali na kocko, samo, da bi bili deležni aktivnega življenja na evropskem pozorišču.

Tako poroča Italijan, ki je preje napisal vrsto navdušenih člankov o Albancih. Sedaj, ko je Albanijo prepotoval, pa se onih člankov kesa, izrecno povdariajoč, da ne pozna v italijanski javnosti niti deset odločujočih ljudi, ki bi resnično Albanijo poznali.

Belgrad. Arnavti, ki prihajajo iz Valone, pravijo, da vladajo v Albaniji večni prepri. Vlada Izmail Kemela se vedno pretepa z Iso Boletincem, ki dela na svojo roko. Izmail Kemel je dobil tudi konkurenta, in ta je Kristo Leksi, ki je po rodu Kucovlah, katolik iz Argirokstra. On ruje na vse strani in dobi od zunaj pomoč; je kandidat kristjanov proti muslimanski vladi. Drugače so Arnavti v srbskem okupiranem okolišu najmirnejši. S Srbi drže posebej Miriditi in Malisori, katere morajo s silo držati nazaj, da se ne udeležijo boja, ki se razvija med S. kol begem in krščanskimi Arnavti, ki ga napadajo, ker je agital za avtonomijo.

Iz Tirane, Kroje, Drača, Kavale in Elbasana pošiljajo Arnavti srb-

Velika Albanija.

Hudi časi, slaba leta — strašna vojska se obeta, razveseli se, Evropa, narod nov na noge stopa: že kanoni znajo: Veliko Albanijo!

Naši, Nemci, Italijani — so v trozvezi skupaj zbrani dasi nimajo denarja — in le svoje vsak povdaria, vendar skupaj branijo: Veliko Albanijo!

Rusu to ni prav po volji, da vzemo mu del najboljši, zase hoče Dardanele, sicer bodo puške pele: Tak rešiti kanijo — Veliko Albanijo!

Ali mala, al velika — v tem nevarna je razlika, Nemci hočejo trdnjavo — Srbi svojo staro slavo, da zase ohranijo: Veliko Albanijo!

Nemški bobni ropotajo — nemške sablje že rožljajo: »Ne pustimo mi Albance, naše zveste stare znance!« Zase si nastanijo Veliko Albanijo!

To bo krika in ropota, predno mine jih ta zmota, ker angleški diplomati ne dajo jim v tem veljati, da zase uganijo Veliko Al-ba-ni-jooo!

LISTEK.

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

Bralec ve, kako je odšel Rablé in zakaj.

Ve tudi, zakaj niso našli v njegovi sobi niti pisma, ki ga je bil pisal kralju, niti zdravila, ki ga je bil pripravil.

Vzmemirjenost Franca I. se je izpremenila v resen strah in tesnobo. V svoje običajne zdravnike je zaupal le omejeno, in Rabléjev beg mu je bil ključno znamenje.

S premračnim obrazom se je torej pripravil na odhod iz Luvra.

In še nekaj drugega je presenetilo kralja: izvedel je, da se Aleš Lemahu ni oglasil pri zakladniku, da mu izplača njegovih tisoč tolarjev.

Toda to presenečenje ni bilo tolikšno, da bi se bil vznemirjal o usodi moža, ki mu je bil našel žileto.

Nihče se torej ni brigal za to, kaj se je zgodilo z Alešem Lemahujem. Še le nekaj dni na to je našla lastnica stanovanja njegovo mrtvo truplo.

Ko je lj. Lemahu izvedel vest o smrti svojega brata, je vzkliknil:

»Lep kujon se je preselil s tega sveta! Stavim, da nam je prihranil vrvi!«

Takšen je bil nagrobni govor ubogega vraga.

Okrog dveh popoldne je dal kralj znamenje za odhod.

Na velikem luverskem dvorišču je stalo kakih dvajset kočij, v katere so sedle častne dame in plemkinje dvora.

Navadnih vozov, na katerih so se odpeljali služabniki in prtljaga, je bilo nad sto.

Gospodje dvorjaniki so imeli potovati na konjih.

Polk konjenikov jim je bil odložen za spremstvo.

Vsa ta sijajna kavalkada se je pomikala po Parizu, občudovana in pozdravljana od naroda, ki je stal po ulicah in gostih vrstah in kričal na vse grlo:

»Živel kralj!«

Vse čase svoje zgodovine je bilo največje veselje Parižanov, kričati: »Živel ta in ta!« — posebno, če je jahal tisti ta in ta na konju sredi sijajnega spremstva.

In tako bo gotovo še dolgo.

Franco I. se sredi svojih gospodov ni menil mnogo za to navdušenje.

In to po pravici. Kaj bi neki nastalo iz načela avteritete, ako bi kazal mogočniki tega sveta kako veselje nad dokazi suženjstva? Te jim narod dolguje; in narod se zaveda tega. Daleč, daleč so še časi, o katerih pravi neki francoski filozof: »Svet ne bo videl miru, dokler ne bo

visel poslednji kralj na črevesu zadnjega popa...«

Le tuintam se je nasmehnil kralj Franc: kadar je zagledal med množico lepega dekleta.

Tako je odhajala kavalkada iz Pariza ter se oddaljila z največjo naglico proti Fontenbloju, kraljevski rezidenci.

VII.

Testament Štefana Doleta.

Dan sodbe se je bližal Štefanu Doletu. Že parkrat ga je bil posetil preiskovalec sodnik in ga izpraševal.

Sodba je temeljila na dveh, točno opredeljenih točkah.

Prvič je bil Štefan Dolet obtožen, da je pisal, da človek po smrti preneha biti.

Drugič je bil obtožen, da je tiskal bolj in manj prekleto knjige, in pred vsem — o groza vseh groz! — da je natisnil sveto pismo v ljudskem jeziku.

Zakaj sveto pismo, pisano v latinščini, je bila posvečena knjiga.

Toda isto pismo je postalo peklensko delo, kakor litro si ga prevlel v jezik naroda.

Na prvo točko je odgovarjal Dolet:

»Da človek preneha biti, nisem pisal jaz; prevlel sem Platona, ki pravi to. Več cerkvenih očetov je prevajalo Platona; jaz nisem storil nič drugega kakor oni; toda nisem si lastil pravice, kvariti ga.«

Drugo točko je Dolet čisto enostavno tajil.

Kralj mu je bil podelil tiskarski privilegij.

Vedel je, kakšne obveznosti mu nalaga ta privilegij.

In povdarjati je treba, da bi se bil Dolet rajši odrekel temu privilegiju, kakor pa kršil njegove določbe.

Knjige, ki so jih našli pri njem, sta bila podtaknili biata Luben in Tibo.

Naš namen ni, utruditi bralca z opisovanjem mnogih izpraševanj, ki jih je moral prestati nesrečnež. Povzjemo le to, da so bili sodniki večkrat v težavi in zadregi zaradi jasnih, enostavnih in točnih odgovorov obtoženca.

Na koncu koncev je izvedel Dolet, da pride pred sodišče kot odpadnik in krivoverec, ki mu je dokazano, da je bil v zvezi z večimi zlimi duhovi.

Tisti dan, ko mu je prišel lj. Lemahu prečitati odlok, ki ga je klical pred sodnike, da se zagovarja proti tej strašni obdolžitvi, je rekel Dolet sam pri sebi:

»Izgubljen sem!...«

Odkar je bil poizkusil pobegniti, ga niso preselili v drugo celico. Mošter Lemahu, kakor je bil neprenehoma obkrojen s stražniki, se je bal kljub temu, da ne bi jetnik med preselitvijo poizkusil brezupnega bega, in ga je pustil za tega deli, ker je bil.

Toda početveril je bil številu

stražnikov, ki so stali noč in dan pred celničnimi vrati.

Vrhu tega je bilo noč in dan troje vojakov v celici sami: nadzorovali so sleherno kretnjo jetnikovo, pripravljeni vsak trenotek, da planejo nanj.

Mimo tega pa z Doletom niso ravnali slabo.

Imel je snop slame, da je mogel spati na njem. Dajali so mu vode, da je lahko pil, kolikor ga je le želelo. In glede živeža se je pokazal mojster Lemahu naravnost velikodušnega: jetnik je dobil vsak dan hlebec kruha in vsak drugi dan juho z zelenjavo.

Resnica nas sili priznati, da je bil kruh črni in da je bilo v juhi več kropa kakor pa zelenjave, in naposled, da je bilo vsega tega živeža jedva dovolj, da jetnik ni poginil gladu.

Zato pa mu je bilo po Lojolu-tem posebnem naročilu dovoljeno pisati.

Nadejali so se, da uide njegove-mu peresu kako priznanje, kak stavek, ki bi v primerno zasukani obliki lahko veljal v potrebi za naravnostno peklensko navdajenja.

Sicer pa to ni bilo zato, ker bi bil kdo le količkaj dvomil o izidu procesa: Dolet je bil obsojen že naprej.

Toda naposled je vsak sodni umor izvršen tem bolje, čim več ima videza pravice.

(Dalle.)

skim oficirjem neprestano pisma, v katerih jih prosijo, da naj ne zapuste Albanije, ker hočejo živeti v srečnih razmerah, sicer, da pride med Arnavti od reke Skumbe so Arnavti, ki iščejo intervencijo Srbije.

Berlin, 19. februarja. »Vossische Zeitung« poroča iz Londona: Po mnenju tukajšnjih političnih krogov so sporne točke med Avstro-Ogrsko in Rusijo sledeče: 1. Rusija je pripravljena priti, da pripade Skader avtonomni Albaniji, a le, če bi se vse druge ruske zahteve glede na albanske meje izpolnile, t. i. pripadeta Debar in Djakovo Srbiji. 2. Avstro-Ogrska je pripravljena, da popusti, da Peč in Prizren pripadeta Srbiji, Debar in Djakovo se pa morata inkorporirati Albaniji. Če pa Srbi in Črnogorci Skader osvoje, bi Avstro-Ogrska zahtevala, da se pridela še Peč in Prizren Albaniji.

Menda ne misli s tem srbsko armado pred Skadrom prisiliti, da pusti Črnogorce same se boriti za Skader.

KRALJ NIKOLAJ BOLAN.

Belgrad, 20. februarja. Kralj Nikolaj črnogorski in prestolonaslednik sta zbolela. Vodstvo operacij se je poverilo srbskemu generalu. Težki oblegovalni topovi so že pred Skader dospeli.

RUMUNSKÉ ZAHTEVE.

Pod Donavo pred izlivom v Črno morje, med Črnim morjem in bolgarsko mejo leži pokrajina Dobrudža, pusta pokrajina, katero so Rumuni z velikimi denarnimi sumami napravili nekoliko rodovitnejšo. To pokrajino baje imenujejo Bolgari bolgarsko zemljo, ki čaka odrešenja in baje je velika agitacija v Bolgariji za pridobitev Dobrudže.

To sili Rumunsko, da išče način, kako utrditi svoje meje in spraviti deželo v varnost. Ker so pa južne meje onega kraja čista ravnina, tako, da jih sploh ni mogoče utrditi, zato zahteva od Bolgarske takšen kos zemlje, da lahko svoje meje zavaruje. Zakaj pa ravno sedaj? Rumuni pravijo, da ravno sedaj zato, ker preje dokler ni bila Bolgarija tako močna kot je sedaj ni bilo vzroka se od strani Bolgarije ničesar bati; sedaj pa bo Bolgarija močno povečana, in bati se je da svoje namere, ki se tičejo Dobrudže tudi udeležiti.

To so vzroki, ki jih navaja Rumunija v prilog svojih zahtev.

Ob vsem tem pa Rumunija vedno in vedno povdarja svoje prijateljstvo napram balkanskim posebnim jugoslovanskim državam, ter izjavlja, da hoče vstopiti v njihovo zvezo.

To-le vstopanje v zvezo bo pa malo pozno, saj so Rumuni imeli priložnost vstopiti v zvezo takrat, ko bi bili mogli zveznim nalogom kaj koristiti, seveda z žrtvami. Imeli so ponudbe; niso je sprejeli in danes je prepozno: Jugoslovani zatrdilo o prijateljstvu ne morejo verovati, ker prijateljstvo ni bilo potrjeno.

Rumunom se pa njihove zahteve z ozirom na okolščine v katerih se vrše, ne zdijo prenesramne, ne; vršijo se shodi po vseh kotičkih države. Vse stranke agitirajo. Naše so se v skupnem delu, samo da priložilo vlado, da išče svoje.

Eden liberalni Rumun je izjavil: »Obzoru« sledeče:

»Morate pa vedeti, da Rumunija hoče stopiti v zvezo z balkanskimi državami. Narod smo, ki je še daleč od izvršitve svojega ideala. Skupni interesi to zahtevajo. Da pa bo zveza prirodna in trajna, pa potrebujemo garancije, da niti ena onih držav ne vzame naši državi niti košček zemlje, ki smo jo drago plačali s svojjo krvjo in izgubo Besarabije, najdražje nam zemlje. Garancijo pa dobimo samo z rektifikacijo južne meje. Ko to dobimo, bo zveza z naše strani toplo sprejeta, tembolj ker se vidi, da ne more še nadalje obstojati današnji umetni sporazum med državami.«

London, 20. februarja. »Daily Mail« poroča iz Sofije: Rumunska konjenica in artiljerija se zbira na donavskem otoku nasproti Silistrije. Rumunski poslanik v Sofiji je opetovano zagrozil bolgarski vladi, da odpotuje v najkrajšem času, če Bolgarska ne popusti. Če velesile ne vzamejo v roke v kratkem rešitve spora, je izbruh vojne neizogiben.

RUMUNSKO-BOLGARSKI SPOR BREZ NEVARNOSTI.

Petrograd, 20. februarja. V znanjem ministrstvu se izjavlja, da bosta Bolgarija in Rumunija sprejeli posredovanje velesil in se bo kriza rešila na miren način.

V CARIGRADU PRETI ZOPET REVOLUCIJA.

Milan, »Secolo« poroča iz Carigrada: Vojaški položaj Turčije je slab. Vsled ponesrečene akcije turške armade na Galipoliju je vlada poveljnika Fakri pašo odstavila in nadomestila s Huršid pašo. V Carigradu samem je vlada prišla na sled komplotu, ki se razteza tudi na armado in orožništvo, kateremu je poverjena skrb za mir in red v Carigradu. Položaj je tako opasen, da je poveljnik vseh mornariških čet, francoski admiral, dobil nalog, da vse pripravi za eventualno izkrcanje moštva.

Slovenska zemlja.

Iz Ljutomera.

Kot smo že javili, je tu umrl zdravnik dr. Karel Chloupek v starosti 47 let. Pokojnik — rodom Čeh — ni bil samo izborni zdravnik, temveč tudi agilen naroden delavec, ki si je zlasti za »Lj. Sokola« pridobil velike zaslugе. Bil je dolgoletni njegov starosta. Kot lep značaj, je bil splošno priljubljen, o čemur je pričal tudi njegov pogreb. Truplo prerano umrlega so prepeljali v Varaždin — domovino njegove žene. Spremljal ga je na zadnji poti »Lj. Sokol« korporativno. V Središču ga je pričakoval »Središki Sokol« v kojem imenu je načelnik, br. Kočever, izrekal br. društvu in žalostni rodbini v lepih besedah sožalje. Za njim je govoril središki župan g. Jos. Šćuko pokojniku v slovo v imenu Nar. stranke, koje zvest pristaš je bil umrl, in dr. Žižek v imenu »Zdravniškega društva«. V Varaždinu je čakal »Varaždinski Sokol«, da izkaže br. starosti zadnjo čast. Ob grobu pa je govoril župan varaždinski, saborski in državni poslanec dr. Pero Magdič ganljivo slovo. Bodi pokojnemu lahka zemlja hrvaška!

Ruše pri Mariboru.

Vzglebi mariborskih nemško-nacionalcev in socialnih demokratov po Dravski dolini ne ostajajo brez posledic. Kakor tam pakirajo jedni z drugimi tako skušajo tudi pri nas, posebno pa še v Rušah. Zakaj? Nemško-nacionalcem bodejo že nekaj let močno v oči slov. Ruše. Vedo predobro, ča so jeden glavnih stebrov Slovencev po Dravski dolini. Imamo tu razna obrambna društva, in ta zelo marljivo skrbе, da se olezi nasprotniški naval. Soc. demokratje pravijo, da so mednarodni. Pa to je res le, kadar love kaline in kadar potrebujejo pri državnozborskih volitvah slovenske glasove. Danes so tesno zvezani z nemškimi nacionalci. S tem nočejo doseči, da pade dosedanji občinski zastop, ki sestoji iz 12 mož, katerih polovica je napredna, polovica pa klerikalna. No, pri nas poznamo te vrste ljudi in 20. t. m. pri občinskih volitvah jim hočemo pokazati, da smo tudi mi v stanu, nasprotnikom Jelenkrat za vselej izbiti skomine po slovenskih Rušah. Jeden nauk pa si lahko vse jedno vzamemo za bodočnost: delo na narodnem polju goni naprej tako, kot doslej. Ne pomehati za las, pač pa še vedno bolj napredovati. Nemškarji že itak razdirajo na vseh koncih ter sanjajo o »nemškem« Pohorju. Dokler pa smo marljivo na delu, jim še vedno lahko zakličemo: »Ne — lažetel«

Dnevni pregled.

Slovensko vseučiliško vprašanje je oni veliki problem, ki ga menda niti doma še dolgo ne bomo rešili. Zato je naravno, da gredo v državi drugi narodi preko slov. vseučilišča, do svojih zahtev. Že zadnjič smo omenili, da vlada pri nas glede tega vprašanja popolna nejasnost. Ko so Italijani dosegli svoje zahteve — se ni zganil nihče — niti poslanci, niti akademiki. Rekli so vsi, da bo še čas, ko pride stvar pred plenum, mi pa lahko rečemo, da bo takrat prav tako nejasnost, kakor zdaj in da sami ne vemo, kaj hočemo, in — česa nečemo. Proti ustanovitvi laške fakultete se je oglašilo edino politično društvo »Edinost«, ki je poslalo v svet sledečo resolucijo. »Tržaški Slovenci protestirajo proti temu, da se je proračunski odsek poslanske zbornice izrekel za brezpogojno ustanovitev italijanske juridične fakultete v Trstu brez ozira na nasprotne tehtne pomisleke. Z ustanovitvijo italijanske juridične fakultete se, kolikor je to sploh še mogoče, pojstri nerazmerje v tem, kako je v tej državi skrbjeno za šolske in kulturne potrebe italijanske in slovenske narodnosti. Posebno na Primorskem se s tem tudi znatno poveča politična moč italijanskega elementa in še bolj porušiti ravnotežje med italijanskim in slovanskim delom prebivalstva v

obratnem razmerju z njunim številom. Zlasti pa morajo tržaški Slovenci občutiti ustanovitev italijanske fakultete v Trstu ko težko krivico, ker se s tem izpolnjuje edina še neizpolnjena in obenem najvišja šolska zahteva ravno onemu elementu, ki baš v tržaškem mestu odreja Slovincem, dobri tretjini domačega prebivalstva, vsako, celo najnižjo šolsko napravu in tudi v slovenski okolici nezadostno skrb za slovensko šolstvo. Nad vse žalostno pa je, da se preko vseh teh pomislekov glasovali za brezpogojno ustanovitev italijanske juridične fakultete v Trstu tudi slovanski poslanci. — Politično društvo »Edinost«. — Trst, dne 18. febr. 1913. — »Tagespost« dvomi, da bi bila v Trstu ena tretjina slovanskega prebivalstva. Ako Nemci dvomijo — naj pogledajo številke.

Mažarska slava je zopet bogatejša za en škandal. Cela Evropa vidi, kaj uganijo mažarski politiki. Na državne stroške vodijo volitve, ki so njim v prid — Lukacs je ogoljufal državo za več ko 4 milijone K, katere je porabil za znane volitve. In pod tako vlado trpijo Slovaki, Hrvati in Srbi najhujše preganjanje. To je celi državi — v čast.

Celjska vahtarica si upa govoriti o sloveniziranju sodišč na Štajerskem, češ da se vrše celo v Gradcu slovenske obravnave. Zakaj pa je graško nad sodišče namenjeno — slovanskim deželam? Mislimo, da le slepec ne vidi, kaj se godi po sodiščih posebno po Štajerskem saj se morajo slovanski sodniki sistematično umikati na jug. Štajerska mesta pa zasedajo Nemci in nemčurji.

Učiteljske službe. Na štirirazrednici v Višnji gori je razpisana nadučiteljska služba. Prošnje do 16. marca c. kr. okrajnemu šol. svetu v Litiji. — Na petrazredni dekliški šoli v Ribnici je razpisano eno učno mesto. Prošnje do 15. marca.

Zaroka. G. dr. Josip Pučnik, odvetniški koncipijent v Ljubljani se je zaročil z gospodično Anico Kramerjevo hčerko znane narodne rodbine podžupana trboveljskega, trgovca in poselnika g. Ivana Kramerja. Cestitamo!

Grozna nesreča v Sežani. Predvčerajšnjim jutraj se je zgodila v bližini Sežane velika nesreča, ki je zahtevala žrtve starih ljudi. Omenjeni dan ob polu 4. je pritekel na sežansko postajo čuvaj, ki je naznanil, da gori čuvajnica št. 825., oddaljena približno en kilometer od Sežane. V čuvajnici je sganovale pet delavcev. Ti so bili. Negovec Josip, Gyermadi Lovro, Kosniak Matija, Patafka Štet. in Neumann Jurij. Doma so bili vsi v Djava Eghyár v bližini južnoželezniške postaje Murakirály v Medmurju. Njih bivališče je bilo zelo siromašno. Spali so na slami, ki jim jo je dala železnica na razpolago. Kuhali si niso dosti, pač pa so si tupatam zvečer zakurili, da so se ogreli. Postajenačelnik g. M. Mihelčič je takoj odšel z nekaterimi uslužbenci na mesto nesreče. Ne daleč od goreče čuvajnice so našli na tleh Neumanna, ki je bil sicer že živ, toda strahovito ožgan. Tekom nesreče je najbrže zbežal iz čuvajnice. Na poti pa so ga bolečine premagale, da je padel v nezavest. Postajenačelnik je nemudoma poslal po železniškega zdravnika g. dr. Kerčona, ki je opečenca, katerega so medtem prenesli v postajno poslopje, podal istemu prvo pomoč. Pozneje so prepeljali Neumanna v smrtonosnem stanju z brzovlakom št. 5, ki odhaja iz Sežane ob 8.33 jutraj in prihaja ob četrt na 10 v Trst, v tržaško bolnišnico. Reče je bil tako grozno opečen, da ga je bilo strah pogledati. Kolikor nam je dosegal znanega, ni upati, da bi mu mogli rešiti življenje. Najstrašnejši prizor pa se je pokazal prišlecom pri čuvajnici, št. 825. Ogenj je ugasnil že popolnoma, kar bi mogel več doseči ničesar, kar bi gorelo. V bližini čuvajničnih vrat so zagledali na tleh nekaj črnega, ožganega, in šele, ko so pogledali natančneje, so videli, da je človeško truplo, toda tako spečeno, da ni bilo mogoče spoznati, kdo naj bi bil mrtvec. Ko so vstopili v čuvajnico, je izpreletela groza vse navzoče; med tlečimi ogorki in pepelom so ležala še tri človeška trupla, bolj podobna osmojenim železniškim pragom, kakor pa človeškim truplom. Ožgana so bila tako, da ni bilo mogoče spoznati nikogar. Ko je pozneje prišla na lice mesta oblastvena komisija, seveda ni mogla konstatirati nič drugega, nego smrt. Železniški uslužbenci so naložili ožgana trupla na voz in so jih odpeljali nato v sežansko mrtvašnico, odkoder se je vršil včeraj popoldne pogreb na tamonjske pokopališče. — Sedaj pa pride vprašanje: Kako je nastal ogenj? Ker je delavec Neumann, ki si je edini rešil še življenje, v nezavesti, se ne morejo podati o tem natančna poročila. Ugiba se pač, da je morebiti zanetila iskra iz kake lokomotive onto leseno logo in se je tamkaj

razširil ogenj na čuvajnico, ali pa so morda delavci kurili v peči in je kak ogorek neopaženo padel med slamo. Mogoče je tudi, da je kdo od delavcev kadil in zatrosil ogenj v slamo. To bi bila seveda skrajna neuprednost, pač strahno kaznovana. V čuvajnici so našli tudi še nekaj po tleh raztresenega denarja, iz česar bi se dalo sklepati, da je najbrž Neumann, preden je ubežal iz ognja, še hotel rešiti svoj prihranjeni zaslužek, pa se mu je denar raztresel po tleh. Obenem pa je ta denar, ki je ostal nepoškodovan, tudi dokaz, da ogenj ni imel snovi, ki bi bile pri gorjenju dale tolike toplote, da bi se bil denar raztopil temveč, da je bil to ogenj, ki je najbrž že prej po dimu omamljene speče delavce objel tako nenadoma, da se niso mogli več rešiti.

Ogenj. Dne 13. februarja je pričelo nenadoma goreti okrog 7. ure zvečer pri »Šutariju« v Grabnu — Mošnje. Ker je pilhal takrat tako hud veter, je bila vsa vas Mošnje v veliki nevarnosti, da ne postane žrtev ognja. K sreči so prihiteli k požaru poleg domačega gasilnega društva še vrli gasilci iz Begunj in Leš. Gasilci so po kratkem, a trudopolnem naporu udušili ogenj in obvarovali, da se niso užgala sosednja poslopja. Pogorel je edino hlev in nekaka kašča.

Pomiloščeni kaznenci. Cesar je pomilostil 85 kaznencev in jim odpustil ostalo kazen. Na moških kaznilnicah in sicer v Kopru je pomiloštil 6 kaznencev, v Gradiški pa 2.

Umrli je predvčerajšnjem popoldne nagloma gospa Kuder, c. kr. okrajnega sodnika soproga, v Novem mestu, v otročji postelji, zapustivši petero otrok. Njena mati je umrla pred tremi leti.

Jadranska banka v Trstu. V nedeljo se je vršila bilanca sela upravnega sveta Jadranske banke, na kateri je bilo sklenjeno predlagati na obnem zboru, ki se vrši dne 30. marca 1913, naj se izplača od čistega dobička leta 1912., ki znaša 680.246 K 32 v, 61/4% dividendo kakor lansko leto, 57.916 K 42 v prišteje k rezervnemu zakladu, ki naraste s tem na 850.000 K, in 66.682 K 85 v pa prinese na novi račun (lansko leto je bilo prenesenih 22.573 K 36 v).

Ogenj. Pred nekaj dnevi nastal je okrog ene ure popoldne v koči Ivana Orlija iz Harij na Notranjskem ogenj vsled pemankljive ventilacije v štedilniških ceyeh. Vzgnale so se saie in ogenj je pokončal kočjo z mizarjskim orodjem vred, ki se je nahajalo v koči. Škoda znaša 800 K, in je krita z zavarovalnino.

Nesreča vsled splašaneja konja. 50letni delavec Franc Župančič iz Šnibelja pri Novem mestu je šel 17. t. m. s konjem in vozom po drva. Na okrajni cesti pa se mu je splašil konj. Župančič, ki je sedel spredaj na vozu, je padel pod voz, ki ga je vlekel za seboj nekaj metrov. Župančič je zadobil pri tem težke telesne poškodbe in odpeljal so ga morali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo. To je v teh dneh že drugi slučaj nesreče vsled splašaneja konja v Novem mestu, oziroma v njegovi okolici.

Nesreča pri nalaganju voza. Ko se je predvčerajšnjem jutraj napotil Kuraltov hlapec Franc Osterman iz Kranja s konjem in vozom v bližino vas Besnico, da bi naložil seno, je pri nalaganju voza spodrsnil in padel tako nesrečno na neko kamenje, da se je težko poškodoval na prsih. Ostermana so takoj odpeljali v deželno bolnišnico v Ljubljano.

Nesreča. 18. t. m. zvečer je šla 25letna Franca Naglič, žena posestnika Ivana Nagliča iz Prebačevega pri Kranju na skedenj, da bi prinesla seno za živino. Pri tem ji je izpodrsnilo in Nagličeva je padla približno sedem metrov globoko na neke deske. Zadobila je pri tem težke zunanje poškodbe. Drugi dan so Nagličevo odpeljali v deželno bolnišnico v Ljubljano.

Vlomilec Franc Verdav zopet prijet. 15. t. m. je »Dan« poročal, so dne 15. t. m. prijet v Kopru nekoga vlomilca »Edarja«, ko je hotel ravno oropati glavni oltar cerkve San Basso. Pri njem so našli cel kup vlomilnega orodja. Dognalo se je, da je vlomilec znani Franc Verdav, ki je pobegnil iz Logatca, kjer so ga prijeli radi tatvine. Verdav je torej zopet pod ključem.

Pobožna tatica. Angela Breznik, rojena leta 1885. v Soštanju in pristojna v Novo mesto je bila že večkrat kaznovana zaradi tatvine in goljufije. Breznikova se strahno boji dela in misli, da tatvina in goljufija boljše neseta. Na Spodnje Štajerskem in v Gradcu je izvršila v zadnjem času več tatvin in goljufij v znesku 300 K. Ta nevarna ženska je srednje velikosti, v obraz je bleda in v zgornji čeljusti nima zob. Pod pretvezo, da je pobožna ženska, se je potikala po župniščih, samostanih in cerkvenih zavodih, pri čemur je imela se-

veda dolge prste. Na beli verzi, okrog vratu nosi podobno Mater-božje.

Aretacija. Predvčerajšnjem je orožništvo aretiralo v Podbrški v kamniškem okraju 58letnega samškega delavca Franca Pirša, ki je bil že večkrat kaznovan in ki je na sumu, da je v zadnjem času na štajerski meji izvršil več tatvin. Orožništvo je Pirša izročilo okrajnemu sodišču v Kamniku.

Uradne vesti. Zoper odsotne: 1. Adele Košmerlj, prodajalka iz Ljubljane, Elizabetna cesta št. 8. 2. Pepino Ozmeč, trgovka iz Ljubljane, 3. Matija Peklar, posestnika in trgovca iz Udmata, so podali tožbe: ad 1. dr. Robert Eržen, c. kr. finančni komisar v Kranju, zaradi 336 K, ad 2. Ida Škof-Wanek, trgovka v Ljubljani, zaradi 266 K 86 v, ad 3. Vzajemno podporno društvo v Ljubljani zaradi 2000 K s pr. Na podstavi tožbe se je določil narek za ustno razpravo: ad 1. in 2. na dan 24. februarja 1913 ob 9. uri popoldne, soba št. 50 in 38, ad 3. 21. marca 1913 ob 10. uri popoldne, soba št. 38. C. kr. okr. sodišče v Ljubljani, odd. XI., dne 18. februarja 1912. — Zoper Franceta Mesojednik ml., posestnika v Jelovcu, sedaj neznano kje v Ameriki, se je podala pri c. kr. okrajni sodnji v Radečah po Francetu Mesojedniku star. iz Vodal tožba zaradi 700 K s pr. Na podstavi tožbe se je določil narek na 27. februarja 1913 ob 9. uri popoldne pri tej sodnji. C. kr. okrajna sodnja Radeče, odd. I., dne 17. februarja 1913. — O tožbi Franja Žagarja iz Rakeca zoper Jakoba Homova iz Cirknice, kojega bivališče je neznano, radi 600 K s pr., se je odredila razprava na 28. februarja 1913 ob 9. uri popoldne pri podpisaneu sodišču. C. kr. okrajna sodnja v Cirknici, odd. II., dne 17. februarja 1913.

Droblj iz Štajerske. Slovenske bistrski župan A. Stiger je umaknil svojo demisijo. Mož postaja že popularen. — V Mariboru je imelo »Nemško društvo volilcev« svoj letni občni zbor. V odboru so: dr. Url, dr. Reznar, Irgolitsch, Gerhaus, Schifko, Marko, Sepperer, Scholler, Gregori, Mühlbacher in Wurzingar. Razun zadnjih dveh in prof. Seppererja, sami pristni — Slovenci. — V Grobelnem se je v terek pokvaril stroj brzovlaka, ki prihaja v Maribor ob 3. uri, tako, da je morala vlak vleči do Pragerskega lokomotiva tovrnega trena. — V Paurahu — proga Gradec-Feldbach — je povozil osebni vlak konja nekega posestnika. Leta je prešljal žvižg lokomotive, ko je stal ob tračnicah. Posestnik in drugi konj sta ostala nepoškodovana. — Graški »katoliki« so strahno v skrbeh. Na jedni strani jim razdira šreno pastor Mahnert in Svobodna šola, na drugi pa Kirchsteigerjev roman. Kako se glasi b. zapoved? Začeli so preplavljati z letaki vso deželo. Seveda dela isto tudi Svobodna šola. — Sobotna obravnava L. Kemperla, urednika v Mariboru, in trgovca V. Weikla, je iztekla v slabo prve-mu. G. Kemperle je bil obsojen na 80 K denarne globe. Proti obsodbi se je vložil priziv.

Smrt v tujini. Iz Amerike poročajo: V Clevelandu je vlak ubil rojaka Martina Kuharja, ko je opravljal na železnici delo kot uslužbenec. Doma je bil od Sv. Križa pri Krškem. Na železnici ondi je tudi ubilo J. Gregoriča, brata izdajatelja lista »Edinost« v Pittsburghu. — V Milwaukee je umrl 23 let stari Ivan Cetel iz vasi Kronova na Dolenjskem. — V Seattle Wasch je umrl Ivan Germek iz Verzenca pri Horjulu. — V Pleasant Valley, Pa., je umrl Fran Drolc, doma iz Gorenjega Tuhinja pri Kamniku. — V Calcimatu je kapitalistični moloh zahteval dve slovenski žrtvi: 23letnega Ivana Finka je zadel takozvani »skip« in ga na mestu usmrtil; v rudniku je ubilo Ivana Bradovača iz Podgrada pri Novem mestu.

Ponarejene pošne nakaznice. V neki hotel v Benečovu na Češkem je prišla te dni brzovlaka, v kateri je neki reprezentant premogokopa v Ljubnem. Dörfler po imenu, najel eno sobo. Kmalu nato so prišle tri brzovlakovne in ena poštna nakaznica v skupnem znesku 2750 K. Ko je oni Dörfler prišel, je dvignil na svojo legitimacijo 2750 K. Drugi dan nato na je zapustil hotel in je odšel neznano kam. Takoj nato pa je prišla iz Ljubnega brzovlaka vest, da so vse denarne brzovlakovne s poštno nakaznico vred ponarejene. Doslej se še ni dognalo, kako se je to ponarejanje izvršilo. Mislijo, da je neki poštni uradnik ponaredil brzovlakovne, kakor tudi poštno denarno nakaznico.

Ogenj v Carigradu. Požar v Carigradu je doslej uničil že 100 hiš in okrog 40 trgovskih hiš, izmed katerih je bil velik del v isti ulici kakor Hagija Sofija. Veliko uradniških rodbin je brez stanovanja. En del izmed njih so spravili v Ahmedovo

mošejo in v Hagijo Sofijo. Policija poizveduje po vzrokih požarja, vendar se zdi, da se ima tu opraviti s slučajem.

Za svojega tovariša. Izvošček Hron na Dunaju je bil preteklo polletje obsojen na tri mesece ječe radi javnega nasilstva. Namesto Hrona pa se je prišel zapreti neki drug izvošček, prvega prijatelj. Prestal je tudi kazen za svojega tovariša. Sedaj pa je prišel vse na dan. Človekoljubnega izvoščka so prijeli in so ga vnovič zaprli. Hron pravi krivice, pa je med tem pobegnil.

Samomor vsled nesrečne ljubezni. Tamor si je poglaval igralca Eliza Hornypova v Kieľu kroglo v glavo. Kot vzrok samomora se navaja nesrečna ljubezen.

Ljubinska drama. Na Mariljahilferci na Dunaju je stanoval inženir H. Bittner, ki je imel ljubavno razmerje s svojo gospodinjjo. Med gospodinjjo in njenim najemnikom pa je prišlo večkrat do prepira. Tako tudi te dni. Med prepriom pa je Bittner potegnil iz žepa samokres in je vstrelil naprej ženo potem pa še samega sebe.

Vlom v grad. V Moskovo pri Sokalu so vlomili neznani storilci te dni v grad grofa Ziberk-Platerja, zavrtali so železno blagajno in so ukradli iz nje 15.000 K. Poleg tega so odnesli tudi več dragocenega kinča in vrednostnih papirjev.

Roparski cigani. V vasi Kobyleca blizu Krakova so udri te dni roparji v hišo gostilničarja Holländerja in umorili gostilničarja in njegovo ženo. Nato so roparji opustošili celo stanovanje. Orožništvo je aretiralo cigansko tolpo, ki je bila na sumu, da je napadla gostilno. Tolpa je štela 40 glav.

Versko blazen človek kot morilec. V cerkvi svetega Huberta v Mühlheimu je pred kratkim vstrelil neki versko blazen človek nekega župnika ravno, ko je spovedoval. Blaznika so prijeli in ga odpeljali v bolnišnico za umobolne.

Obupan čin očeta. V neki vasi pri Ribbecku v Nemčiji je izvršil te dni star železniški delavec strašen zločin, medtem ko je bila njegova žena v cerkvi. Umoril je svojega tridesetletnega sina, pohabljenca na telesu in na duši in nato še samega sebe. To je napravil vsled obupa, ker so vsi njegovi otroci pohabljeni. Poleg umorjenega sina je namreč imel še dva otroke, ki sta bila ravnotako pohabljena.

RAZNE ZANIMIVOSTI.

Zbirka poštih znamk za kron 300.000. Pera Prodanov iz Isabe je začel že kot študent nabirati poštne znamke. Nabavil si jih je veliko zbirko, katero je pozneje kot morar na svojih potovanjih obogatil še s posebno redkimi primorskimi eksemplari. Pred kratkim mu je ponudil neki bogataš za tri take znamke 75.000 kron. Neki lord, ki je zvedel za njegovo zbirko, je ponudil Prodanovu, ki je medtem postal uradnik neke trgovine v Hamburgu 300.000 K. Prodanov se je odpeljal sedaj s svojo zbirko v London, kjer se bosta najbrže z onim lordom pogodila za imenovano svoto.

Kake lastnosti mora imeti mož? Dekle in dečki v glavni šoli v Newtonu so bili pred kratkim vprašani kake lastnosti mora imeti mož. Nekateri odgovori so bili tako zanimivi, da jih je dal ravnatelj nekemu angleškemu časopisu, ki jih je nato priobčil. Vse deklice so se enoglasno izrazile, da sta pogum in odločnost. najbolj tipični lastnosti pravega moža. Devetletna Alice Ischerwooda je napisala takole: »Mož mora biti naprejši možiki in brez pomisleka tvegati lastno življenje, da reši osebe, katerim grozi nesreča. Ako ima mož premoženje, ga ne sme samo zase porabiti, ampak njegova dolžnost je, podpirati uboge in revne ljudi, ne da bi pri tem hvalili svoja dobra dejanja.« Enajstletna Sara Ana Harrisonova je odgovorila na vprašanje s sledečim esejem: »Po mojem mnenju je mož le oni, ki ne preneloma dela in ki drugim pri delu pomaga, kadar je končal svoje delo. Pravi mož ne sme nikdar brez vzroka prisegati, ne sme biti pjanec, ne sme lagati, ne sme pobirati jajčka iz ptičjih gnezd in ne sme uničiti živali. Kdor muči svojo ženo, ni mož, on je strahopetec, ker mu njegov sovražnik ni enak. Pravi mož mora vzgajati svoje otroke v ljubezni do domovine in ne sme trpeti, da bi kdo z njim ali z njegovo ženo govoril v nespoštljivem tonu. Prijazen mora biti tudi s svojo — taščo in z pametnimi si mora, da je ona žena, kateri se mora zahvaliti za svojo soprogo.« Pravi junak je devetletni Mildred Kenyon. Ta piše: »Pravi mož mora imeti močne mišice in mora znati dobro streljati, da bi bil v slučaju vojne koristen svoji domovini. Kdor pusti klobuk na glavi, kadar sreča kralja — ta ni mož.« Ljubeč je odgovor enajstletnega Tomaža Arturja Hodsona: »Pravo moštvo se ne kaže v velikih brkih, am-

pak v pogumu, spodobnosti, resničnosti, treznosti in poštenosti. Kdor nima teh lastnosti, ni mož, ampak je — brez spola.« Odgovor, ki mnogo obljublja, je dala mala Daisy Campbelllova: »Pravi mož je oni, ki nosi krasno uniformo ali pa frak brez vsake napake.« — Upajmo, da bo Miss Daisyjeva tekom let še spremenila svoje nazore, kar se tiče pravega moštva.

Ljubljana.

— Draginska podpora učiteljskim. »Slovenec« piše: »Deželni odbor je dal podporo tistim učiteljem in učiteljicam, ki so jo res zaslužili z vestnim in skrbnim učiteljevanjem.« — Hinavci! Ali ste kaj vprašali šolska oblastva, kako deluje ta aff oni v šoli, kakšni so njega učni uspehi itd.? Poklicana šolska oblastva ste kratkoma prežrli; merodajno je bilo pri vsa politično mnenje posameznikov; plačevali ste slomskarijo in ž njo politično šarlatanstvo, ne pa vestno in skrbno učiteljevanje! Saj brijete samega sebe po zobeh, ko pišete in priznavate to-le: »Med preztimi so osebe, ki kažejo v šoli prizadevanje, ki se jim glede šole same ne more kaj očitati; toda ko pride čas volitve...« (sic!) Tu ste se pa izdali ter pokazali, kam teče zajec. Dalje piše »Slovenec«: »Med od draginske podpore izključenimi se nahajajo učiteljske moči, ki mladine ne morejo vzgajati ne z besedo, še manj pa z vzgledom.« To je pavšalno sumničenje in obrekovanje učiteljskega stanu! Z dokazi na dan! Bomo pa mi navedli vam tiste, ki po vašem mnenju »z besedo in vzgledom« vzgajajo mladino. Evo jih: Prvi je Janko Nepomuk Jeglič, ki daje zgled, kako se saldirajo in predlagajo račun — o dotaciji za samoučila revni otrokom. Drugi je Avgust Šabec, ki daje zopet »zgled«, kako se vodijo knjige bolniške blagajne in goljufajo revni rudniški delavci. Fabinc nam daje »zgled«, kako se je treba pretpavati z gostilničskimi gosti. »Zgled« za mladino je tudi Silvester, ki se mu je pri zavezniškem delegacijskem zborovanju v Gorici skoraj pri vsaki drugi besedi zvalil »prokleti far« z umazanega jezika ter je učiteljsvo vsled tega začelo zapuščati dvorano. Za »čisto ljubezen« daje mladini »zgled« vaš Pavle Gorjup in kako se prenosa šolske tiskovine iz učiteljske v katoliško tiskarno, je pa za zgled znani Smrdelj. Imamo pa še več takih »zgledov«, »uzorov« in »muštrov« na razpolago, katere vam bomo ob priliki servirali. Dober tek, klerikalci!

— Iz gledališke pisarne. Jutri v soboto (nepar-predstava) se ponovi Puccinijeva očarljiva opera »Madame Butterfly«, ki se je letos na našem odru dvakrat uprizorila z največjim uspehom. Naslovno vlogo poje topot gđ. Lowczynska. — V nedeljo bosta dve predstavi: popoldan (začetek ob 3, konec ob 6) se izven abonementa, za lože par kot velika tulska predstava na izrecno željo prvič ponovi Birinskega živo dovtipna, humorja polna komedija iz ruskega revolucionarnega življenja »Vrtoglavec«, ki je ob svoji premijeri na prejšnji terek pri svoji nenavadni zabavnosti izredno ugajala in izzvala mnogo presrčnega smeha. Birinskega štejejo med najboljše moderne dramatičarje, njegove »Vrtoglavce« pa uprizarjajo po neštetihi odrih kot privlačno komedijo prve vrste. — V nedeljo zvečer se ob izdatno znižanih cenah izven abonementa za lože nepar kot velika nedeljska ljudska predstava uprizori Offenbachova burleskna opereta »Orpheus v podzemlju«, ki se je spriču svoje prešerne komičnosti tudi pri nas tako priljubila, da je gledališče vedno napolnila. Začetek točno ob 7., konec krog pol 10, zvečer. Tako bo ta nedelja izključno posvečena veseli zabavi.

— Grof Luksemburški. pri ljubljana Leharjeva opereta, se je tudi snoči z velikim uspehom pela pred razprodano hišo. Mnogočislana gosta g. Lj. Iličiča je občinstvo odlikovalo s frenetičnim aplavzom in mu poklonilo lorvorjev venec s trakovi in narodnih barvah in velik šopek. — Gospod Bohuslav je hudo prehlajen, pa je snoči vendarle pel, samo da je predstavo omogočil.

— Popravek. V poročilu o tokovski predstavi »Grofa Luksemburška« se je vrnila neljuba pomota. Veneč je namreč prišel pravočasno na oder in je prišel v prave roke — bil je namreč namenjen v priznanje g. Bohuslavu.

— Požar. Na Karolinski zemlji je bil sinoči zvečer požar. Zgorela je ena hiša.

— Ogej. V sredo popoldne je nastal na Radeckega cesti v nekem dimniku ogenj, katerega pa so domači ljudje takoj pogasili. Oddelku prostovoljnega in rešilnega društva, ki je prihitel na mesto nastalega ognja ni bilo treba ničesar zasiti.

— Dijaški koncert v Mestnem Domu. Je lepo uspel. Dvorana je bila polna. Pevske točke (prof. Kozina) in klavirske točke (pianist A. Trost) so žele splošno priznanje. Več o koncertu vsled pomanjkanja prostora jutri.

— Otrok se opeknel. 16. t. m. je pripravljala Frančiška Jankovič, ki stanuje v Cegnarjevi ulici, kosilo. Pri sebi je imela, nji v varstvo izročena, ga triletno otroke (deklico) poštnega urlužbenca Avgusta Valente. Triletna deklica je sedela na nekem stolu poleg štedilnika. Ko se je Jankovičeva obrnila, je padel velik, z vrelo juho napolnjen lonec otroku na glavo. Juha se je seveda razlila po otrokovem životu in ga opekla po vsem životu. Deklico so takoj odpeljali v bolnišnico, toda vsaka pomoč je bila zaman. Otrok je vsled opeklin predvčerajšnjem zjutraj umrl.

— V Ameriko so jo hoteli popihati. Na Južnem kolodvoru je policija predvčerajšnjem zjutraj aretirala 19letnega Eduarda Korotica iz Pivnice in nekaj let mlajšega Petra Hainza iz Badjevine, ker sta jo hotela pobrisati v Ameriko, ne da bi splošila prej svoje vojaške dolžnosti. — Ravno taki tiči so tudi Mate Marnilič iz Podgrada, Jože Gregorac iz Priloga. Tudi ti so se hoteli odtegniti vojaški dolžnosti in zapustiti Evropo. Policija je vse tri prijel, ko so se ravno hoteli odpeljati z gorenjskim vlakom naprej.

— Prijazen mož. V sredo je nek stražnik aretiral nekega moža na Šentjakobskem predmestju, ki je svoji ženi grozil z nožem.

— Gimnazijec izginil. Dne 15. t. m. je odšel neznanu kam 16letni gimnazijec učenec Stanislav Starček in se doslej še ni vrnil domov. Deček, ki je vsled slabih redov v spričevalu zapustil domače, se je najbrže podal na Štajersko ali na Hrvaško.

— Tatovi premoga. Te dni so prijeli na Južnem kolodvoru neko žensko z njenim sinom, ko sta ravno kradla premog. Odvezli so jima vrečo, v kateri je bilo za 18 kg premoga.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 9. februarja pa do 15. februarja je bilo novorojenih 25 in 3 mrtvorojenih; umrlo je 18 oseb, in sicer 9 tujcev in 9 domačinov. Umrli so: 2 za letiko (tujca), 1 vsled mrtvouda in 15 za različnimi boleznimi. Za infekcijskimi boleznimi sta obolela dva, in sicer oba za škrlatno.

— Kinematograf »Ideal«. Danes v petek, dne 21. februarja: Specialni večer. 1. Bosanska vzhodna železnica. (Potovalni film.) 2. Dobro mesto. (Komedija.) 3. Janezek si privoščil dober dan. (Komična učinkovitost.) 4. Nepravi redar. (Amer. drama.) 5. Najdenec. (Italijanski umetniški film v 2 delih.) 6. Billy je zaljubljen. Jutri: Kralji gozdov. (Afrikanška živalska drama v 2 delih. Dalje: Nro. 482. (Drama pustolovca.)

Društva.

Redni občni zbor krajne skupine drž. društva c. kr. poštih in brzojavnih uslužbenecv v Ljubljani se vrši v nedeljo dne 23. svečana t. l. ob 4. uri popoldne na običajnim dnevnim redom v restavraciji pri Perlesu (Matjan), Prešernova ulica 9. — Gosp. člani se vljudno vabi, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. — V slučaju nesklepnosti se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, kateri je sklepčen ne glede na število članov. — Odbor.

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani. Občni zbor društva se je vršil v nedeljo dopoldne v restavraciji pri »Perlesu« v Prešernovi ulici. Društvo je v lanskem letu zopet napredovalo. Blagajnik izkazuje 837 K 76 vin. dohodkov in 659 K 24 v. izdatkov. Prebitek lanskega leta znaša torej 178 K 52 vin. Pri volitvi v odbor so bili voljeni: predsednik Ivan Babnik; podpredsednik Karel Štrukelj; tajnik Ivan Zorko; blagajnik Ivan Kotnik in odborniki: Ivan Sluga, Ivan Hren, Ivan Bricelj, Ivan Sernak, Al. Zorc; za računsko preglednika pa Ivan Kavčič in Jože Pavčič. Po dovršeni volitvi je bil izvoljen na predlog tajnika Zorka za častnega člana društva bivši večletni predsednik in član od ustanovitve društva gospod Fran Jenko.

II. redni občni zbor Idrijske Sokolske župe se vrši dne 2. marca 1913 v Idriji v župni sobi ob 4. uri popoldne po nastopnem redu: I. Trejti redni občni zbor I. S. Ž. Vrsta razpravam: 1. Nagovor župnega staroste. 2. Poročilo: a) župnega tajnika, b) župnega blagajnika, c) župnega načelnika. 3. Volitev župnega predsedstva, in sicer: a) župnega staroste, b) I. in II. podstaroste, c) župnega načelnika (na predlog vaiteljskega zbora), d) župnega tajnika, blagajnika in zapisnikarja, d) treh pregledovalcev računov. e)

treh namestnikov odbornikov, f) dveh doposlanecv in dveh njiju namestnikov v odbor S. S. Ž. 4. III. župni zlet v l. 1913. v Postojni. 5. Trejti slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani l. 1913. 6. Določitev višine župnih prispevkov. 7. Sokolski tisk. 8. Slučajnosti. Opozarjamo bratska društva na člen 10. in 12. župnih pravil! II. Prva seja novega odbora I. S. Ž. Takoj po občnem zboru se snide novo izvoljeni župni odbor na svojo I. sejo. Bratje in sestre, ki ste izvoljeni za delegate in delegatije, storite svojo dolžnost in pridite na resno sokolsko delo! Opomba: Ob popoldanskem vlakcu čaka na kolodvoru v Logatcu avtomobil, ki se ga naj poslužijo delegati iz Logatca, Cerknice, Postojne, St. Petra in Ilirske Bistrice. Ako bo vseh teh delegatov, oziroma drugih bratov, ki se nameravajo udeležiti občnega zbora, vsaj dvajset, jih lahko odpelje avtomobil še isti večer nazaj v Logatec, sicer pa se odpelje drugo jutro ob 6. iz Idrije. Predsedstvo I. S. Ž.

Občni zbor radovljiske podružnice »Slovenskega planinskega društva« se vrši dne 23. februarja 1913 ob 3. uri popoldne pri g. Kunstelju v Radovljici.

Vabilo na občni zbor Obrtne zadruge na Bledu se vrši dne 2. marca 1913 v nedeljo popoldne ob 2. uri v hotelu Triglav na Bledu.

»Gledališko društvo na Jesenicah« uprizar v nedeljo ob polu 8. uri zvečer v dvorani pri »Jelenju« znamenito Ganghoferjevo komedijo »Svetopisemski svet« s predigro in tremi dejanji. Ker se v igri jasno karakterizirajo kmečki značaji, sklesani tipi in podučna dejanja, prigorčamo zato, da se občinstvo v obilnem številu udeležiti predstave.

V petek 21. t. m. ob 8. zvečer predava v »Sloveniji« g. dr. Prijatelj. Tema: Kulturne in politične razmere pri Slovencih za Auersperger-Losserjeve vlad. Slovanski gostje dobrodošli!

Ženska in akademična podružnica CMD. v Gradcu priredita v nedeljo, dne 23. svečana 1913 ob 8. uri zvečer v dvorani pri Liebu v I. nad. »Družinski večer« z zelo zabavnim vzporedom na korist družbe sv. Cirila in Metoda. Vstopnina prosta. Darovi se hvaležno sprejemajo.

Akad. tehn. društvo »Tabor« v Gradcu ima v soboto dne 22. t. m. svoj IV. redni občni zbor v društvenih prostorih z običajnim vzporedom. Slovanski gostje dobrodošli!

Proces proti pariškim avtopačem.

(Dalje.)

Dieudonné taji vse vkljub pričama Cabyja in Peemause. Pravi, da se on ni udeležil atentata. Nekaj prič izjavi, da je obtoženec naglo odšel iz Long-la-Villeja pri Nancyju dne 21. decembra 1911 v Pariz in da je po njegovem odhodu neki mož povpraševal po njem. Dognalo se je, da je bil oni mož Bonnot, Dieudonné prizna, da se je odpeljal v Pariz, toda v začetku, ne na koncu decembra. »Mož, ki je bil po meni povpraševal, ni bil Bonnot!« Vendar izjave prič dokazujejo, da je Dieudonné Bonnota dobro poznal in da je bil večkrat z njim. Tako na primer sta bila skupaj v hotelu v rue Nolletu, kjer je Bonnot stanoval pod imenom Comtesse in Dieudonné pod imenom Aubertin. Tam sta sprejemala obiske raznih anarhistov.

Ko je prišlo do zaslišanja matere Dieudonnéja, si je zakril obtoženec obraz z rokani.

»Moj sin« — je rekla mati — »je prišel k meni 19. decembra in je ostal pri meni do 25. decembra. Slavila sva god. On je priden in časten človek.«

Sledi zasliševanje Emila Billa, brata Blanchetovega morilca Karola Billa, katerega pa doslej še niso dobili. Emil Bill, trdi, da je videl Dieudonnéja 21. decembra v bližini rue Ordenerja med drugo in tretjo uro popoldne.

»Zakaj je vaš brat usmrtil Blancheta?«

»Ne vem.«

»Gospodična Bellotova trdi, da se je na nekem shodu anarhistov šlo za alibi za Dieudonnéja. Blanchet je to hotel izdati in zato ga je vaš brat umoril.«

Priča ne odgovori ničesar. Umorjeni Blanchet je bil tekmeč njegovega brata v ljubezni do gospodične Bellotove. Morda je bil to umor iz ljubosumnosti.

Tudi druge priče izpovedo, da so videli Dieudonnéja na dan umora v Parizu. Priča Mme Gausejeva trdi, da je Blanchet po shodu pri Reinertu izjavil, da pove resnico, ako bi ga kdaj vprašal po Dieudonnéju. Priča Vasten pravi:

»Saj je bil Blanchet umorjen pred onim shodom!«

»Premislite, kaj pravite!« opominja predsednik sodnega dvora pričo. »Vaša izjava je zelo važna.«

»Povedala sem resnico in ni mi treba premišljevat!«

Po Mme. Gausejevi se zasliši Mlle. Bellotova, ki takoj skraja pove, da pozna Dieudonnéja, Carro-

nyja, Callemina in Reinerta.

Mlle Bellotova, majhna, krepka deklica z velikim klobukom, je bila uslužbena kot šivilja v Reinertovi hiši; tam je spoznala vse anarhiste. Blanchet ji je rekel, da so se tam sešli, da bi si izmislili alibi za Dieudonnéja. Vendar se ne spominja, da bi ji bil rekel kdaj, kdo je tam bil. Pozneje ji je Reinert rekel:

»Ne smeš izdati, da si tu videla Callemina, Garnierja in Carronyja; ako bi ti pokazali njih fotografije, jih ne smeš poznati!«

»Ali bi spoznali Callemina?« vpraša predsednik sodnega dvora.

Mlle Bellotova brez obotavljanja pokaže Callemina in pravi:

»Tukaj je!«

To seveda Calleminu ni všeč.

Nervozno zakliče:

»To dekle laže. Zakaj pa je pri prvem zaslišanju rekla, da noče biti za nas kaznovana?«

»Rekla sem, da nočem, da bi se mislilo, da sem z vami. Trdili ste, da sem z vami sokriva, dokazala sem svojo nedolžnost in vi ste rekli, ker ste se hoteli maščevati, da sem bila vaša metresa. Tu govorim čisto resnico.«

Sledi zaslišanje izvedencev v pisanju M. Huqueta, ki je pričal, da so dopisnice, pisma in brzojavke pisane z roko Callemina in Deboeja. Nato se zasliši nadzornik policije Berraz, ki je aretiraj Callemina.

Callemine je temu stražniku marsikaj povedal. Napravil je to le zaradi tega, ker je bil baje stražnik napram njemu bolj prijazen. Drugače pa je to, kar mu je povedal, sama »plainsanterie«.

Berraz je porabil klasičen način, da bi iz mene izvlekel to, kar je hotel: neprestano me je obsopal s pozornostjo. Moral sem mu biti hvaležen. Drugače pa to, kar tu pravi, priča, da ima krasen spomin... In vse te priče so prisegle, da bodo govorile resnico! Ne, to je imenitno!

Callemine se smeje in je zadovoljen, da je napravil dober utis. Žena Dieudonnéja priča, da je videla več obtožencev v »Anarhiji«.

»Tam sem videla Garnierja, Callemina, Deboeja, Carronyja in Metgeja. Pogosto so prinašali velike zavitke, ne vem pa, kaj je bilo v njih.«

Mme. Dieudonnéjeva pripoveduje o življenju v »Anarhiji«. Pravi, da je bilo v tem malem klubu večkrat zelo neveselo. »S sedmimi franki na dan sem morala živiti deset ljudi!« Zato bo vsak gotovo pripoznal, da je bila ta gospa po pravici nezvesta Lordotu, oskrbniku »Anarhije« in njegovim gostom.

Na pozorišče stopi neka druga metresa enega izmed obtožencev, Mme. Lecoy, tovarišica Rodrigueza. Ta ne ve ničesar, kar je njen ljubimec uganjal. Žal ji je, da se je z njim seznanila; bila je prepričana, da je časten mož.«

Rodriguez: »Časten mož sem po svojem načinu!« (Smeh.)

Sledi obravnava o umoru policijskega agenta Garnierja. Trgovčec Buisson pravi, da mu je bil v noči med 26. in 27. februarjem ukraden avtomobil. Ta avtomobil »l'auto grise« (sivi avtomobil) so videli pozneje s tremi osebami — z Bonnotom, Garnierjem in Calleminom — pri Montmeranu. Avtomobil je trčil tako silno v trotoar, da ga je moral mehanik Dorneau popraviti. Priča Dorneau pozna obtožence.

»Onile tam mi je dal petdeset centimov za majhno stekleničico olja!« pravi Dorneau in kaže na Callemina.

»Ali je to on? Ali ga dobro poznate?« vpraša predsednik sodnega dvora.

»Čisto dobro ga poznam! Pri-segam.«

Callemine: »Zakaj me niste poznali takoj, ko smo bili konfrontirani? Ali ste se bali?«

Priča: »Nisem se bal, ravno tako, kakor se danes ne bojim.«

Tudi delavci pri Dorneauu poznajo Callemina.

Doktor Socquet, ki je razrezal umorjenega stražnika Garnierja, pravi, da so nesrečnika zadeli trije projektili, izmed katerih sta dva prodrla pljuča, jetra in srce. Garnier je bil na mestu mrtve. Na ta grozni zločin je gledala velika množica ljudi. Zločin ni trajal niti eno minuto.

Priča arhitekt Dorsman pripoveduje:

»Sel sem po tlaku place du Havre; v tem sem zapazil siv avtomobil, ki je hitro drčal iz rue d'Amsterdam. Stražnik je zapiskal, naj se avtomobil ustavi. Avtomobil se je ustavil. Agent je vprašal šoferja:

»Čemu vozite tako hitro? Zakaj ne vozite po desni strani?«

Bil sem čisto blizu in opazil sem, da šofer ni odgovoril. Mislim, da so možje v avtomobilu tuji. Govorili so med seboj samo s pogledi. Približal sem se avtomobilu in sem rekel možu, v katerem so pozneje spoznali Bonnota.

»Ali ste nemi?« Avtomobil je začel zopet drčati naprej. Pri volantu je bil Garnier. Avtomobil se je obrnil, stražnik je stopil na njegove stopnjice. Tu so se oglasili trije streljani in stražnik Garnier se je zgrudil. Padel mi je v naročje. Poznal sem Bonnota in Garnierja; tretjega moža ki je bil v avtomobilu, nisem poznal. Videl sem samo njegovo silhueto, ki je bila podobna silueti tegale obtoženca. Priča je pokazala z roko na Callemina.

Tudi tapetnik Leroy pozna Callemina. Ta se obrne k pričam v profilu, on face, »tri četrtine«, toda ta manever mu nič ne pomaga. »Sedaj vas šele prav dobro poznam!« kliče priča Leroy.

Po izvršenem zločinu je oddrčal sivi avtomobil s trojico Bonnot — Callemine — Garnier z velikansko hitrijo v Pontoise, kjer so hoteli oropati trgovca Titantosa. Mimo je prišel isti čas pek Cocqueril, ki jim je preprečil njih načrt. Avtomobil je nato med streli iz samokresov oddrčal dalje.

Deveti dan zaslišavanja.

Isti prizor kakor v poslednjih dneh; priče spoznajo obtožence, izmed katerih trdijo trije, da so nedolžni: Simentov, Callemine in Monier. Pred barijero obtožencev stopajo možje, žene, mladeniči, ravnatelj banke in takoj za njim mlad dežaveč. Vsi kličejo slavnostno: »Ta je eden morilcev!« Desetkrat zaporedoma se je slišala ta izpoved. Preide se k dramam v Montgeronu in Chantillyju.

Po cesti pri Montgeronu sta šla usodnega dne dva izvoščeka Gerjais in Pousot, ki sta zločin videla. »Videl sem,« pravi Pousot, »dva bandita. Eden izmed njih je bil mlad in je imel dekliski obraz.«

»Vstanite Callamin!« ukaže predsednik sodnega dvora.

»Da, ta mu je podoben! Lahko skoraj trdim, da je to oni mlad mož. Drugi je bil večji. Stal je pri hiši in gledal na polje.«

»Vstanite, Monier!«
»Da, to je on!«
»Ali se morda niste zmotili. Premislite, kaj govorite!«

»Da, to je on! Takrat ni bil obrt. Toda nobenega dvoma ni, to je on!«

(Dalje.)

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

RUMUNSKI GLAS O SITUACIJI.

Bukarešt, 20. februarja. Oficijozna Epoque obravnava o strategičnem pomenu Silistrije za Rumunsko ter pristavlja, če bi Rumunija že v ostalih zahtevah kaj odnehala, glede Silistrije da ne more odnehati niti za piko.

BOLGARSKO - RUMUNSKA POGAJANJA.

Berlin, 20. februarja. Iz Sofije se poroča, da se pogajanja med Bolgarijo in Rumunijo vodijo na dveh

straneh. V Sofiji je rumunski delegat bolgarski vladi natančno označil vse zahteve svoje vlade — dalje se tu pogajanja niso vršila. V Bukarešti se pa vrše pogajanja v ožjem smislu besede; pogajanja o pomeznih zahtevah. Poroča se, da je bolgarska vlada v Bukarešti v marsičem pristala na rumunjske zahteve, kar opravičuje nade, da se cela zadeva mirnim putem razreši. Poslednji bolgarski predlog je baje: Bolgarija odstopi večji kos obrežja brez Silistrije, ali pa manjši kos s Silistrijo.

VELESILE IN SITUACIJA.

Dunaj, 20. februarja. Tu se širijo vesti, da se tako Bolgarija kakor Rumunija klonijo želji velesil, ki hočejo, da zadevo obravnavajo in konflikt razrešijo.

MEDNARODNA SITUACIJA.

Dunaj, 20. februarja. »W. Allg. Zeitg.« poroča o splošni situaciji: Sprememba ni nastopila v nobenem izmed vseh mednarodno situacijo vznemirjajočih vprašanj. Med Bukareštom in Sofijo se vodijo pogajanja in upati je, da se spor srečno konča. Ni res, da bi bila pogajanja že razbita. Kar se Skadra in meja Albanije tiče, je danes popoldne zopet začela posvetovanja poslaniška reunija v Londonu, ki bo obravnavala o albanskih mejah. Glede miru na Balkanu je Edward Grey odgovoril turškemu poslaniku, da je Anglija pripravljena nasvetovati velesilam intervencijo, ako se hoče Turčija pogajati na podlagi kolektivne note. Do te ure še ni Turčija na zahtevo Edwarda Greya odgovorila.

BOLGARSKÉ ZAHTÉVE.

Dunaj, 20. februarja. »Wiener Allg. Zeitg.« poroča, da bo Bolgarija pri novem sklepanju miru stavila višje zahteve, kot jih je stavila prej. Povečanje zahtev se bo tikalo ozemlja v Traciji, kjer bo Bolgarija zahtevala za sebe ozemlje do linije Midija-Rodosto.

FRANCOSKI POSLANIK V PETROGRADU.

Pariz, 20. februarja. Delcas je poslan kot francoski poslanik v Petrograd. Sodi se, da pride do novih vojaških in finančnih pogodb.

POŽAR V TOKIJU.

Tokio, 20. februarja. V centru mesta je izbruhnil požar, ki je uničil 3300 hiš in je 15.000 ljudi brez strehe.

HAMIDIE.

Pariz, 20. februarja. Turška križarka Hamidie, ki je zapustila otok Malto, bo baje iskala pribežališča v Sredozemskem morju.

GRŠKI AVIATIK IN NJEGOV VSPEH.

Atene, 20. februarja. Mornar ponesrečene ladje Heiredin Barbarossa poroča, da je grški aviatik metal nad Dardanelami bombe na ladje; uničil je en torpedočoln, kjer je 40 mornarjev zgubilo svoje življenje.

PREDSEDNIK IN CAR.

Petrograd, 20. februarja. Na čestitko carja je odgovoril novi francoski predsednik: »Čestitka, ki mi jo je blagovolilo poslati Vaše Veličanstvo, me je globoko ganila. Izrekam najodkritosrčnejšo zahvalo. Zagotavljam Vaše Veličanstvo, da bom zvezo ohranil in krepil za blagor obeh držav.«

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Peseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, planine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Prijazna soba s posebnim vdom se odda takoj za 16 K mesečno. Japljeva ulica št. 13.

Nova hiša

na Tržaški cesti, 20 minut od Ljubljane z dvema stanovanj in zemljiščem, je naprodaj. Proda se po dogovoru na obroke, eventuelno odda tudi v najem. Natančneje v »Prvi anončni pisarni«.

Trgovski pomočnik

ne izpod 25 let star, več slovenščine, ali hrvaščine in nemščine. se sprejme proti dobri plači kot prva moč moške konfekcijske stroke. Mesto stalno. Nastop takoj, ali s 15. marcem t. l.

Angleško skladišče oblek
O. BERNATOVIC, Ljubljana.

Sprejme se takoj izvežbana blagajničarka v kavarni „Central“ v Ljubljani.

Gostilna

„Triglav“ v Kranju, Savsko predmestje št. 10, se odda v najem.

Interesenti dobe natančnejša pojasnila pri Valjičnem mlinu v Kranju.

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Za obleko po meri

dobite edino nadomestilo

„v Angleškem skladišču oblek“

kjer so ravnokar dospeli najmodernejši kostumi, paletoji, bluže in krila za dame in dečke kakor tudi obleke, raglani in klobuki za gospode in dečke v vseh barvah in kakovostih. Vsakdo si lahko ogleda blago.

Postrežba točna in solidna. Cene priznane nizke. O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Pri nakupu „pravega Francka“ izvolite paziti na to-le varovalno znamko.

Zavrnite previdno podobne zavoje kot ne „pravi Franck“.

Tovarna v Zagrebu.

Proizvod najboljših sirovin.

Ivan Jax in sin, Ljubljana

Dunajska cesta števil. 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev in stroje za pletenje (Strickmaschinen) za rodbino in obrt.

Pisalni stroji Adler. - Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

Pri sedanjih draginjah bode vsaki z veseljem pozdravil da od 20. februarja 1913 naprej v moji modni trgovini za gospode dobrovoljno

odračunam 10% popusta

vsakemu odjemalcu pri gotovem plačilu od mojih skromnih stalnih cen pri nakupovanju klobukov, čepic, srajc, spodnjih hlač, majic, ovratnikov, zapestnic, kravat, rokavic, nogavic, namnic, žepnih robcev, palic, dežnikov, gumb i. t. d.

Opozorim istočasno, da je moja modna trgovina za gospode, založena nedvomljivo z najnovejšim in na boljšim blagom iz prvih in zanesljivih tovarov in sicer nedvomljivo največji izbiri.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Pazite - - Modna in športna trgovina za gospode - - na cene v razložbah! P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejših uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.